

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0234/2012

16.7.2012

ZIŅOJUMS

par Pārmaiņu programmu — ES attīstības politikas nākotne
(2012/2002(INI))

Attīstības komiteja

Referents: *Charles Goerens*

PR_INI

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	14
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	18

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par Pārmaiņu programmu — ES attīstības politikas nākotne (2012/2002(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 13. oktobra paziņojumu „ES attīstības politikas ietekmes palielināšana: Pārmaiņu programma” (COM(2011)0637 – SEC(2011)1172 – SEC(2011)1173),
- ņemot vērā Padomes secinājumus par paziņojumu „ES attīstības politikas ietekmes palielināšana: Pārmaiņu programma”¹,
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 13. oktobra paziņojumu „Turpmākā pieeja saistībā ar ES budžeta atbalstu trešām valstīm” (COM(2011)0638),
- ņemot vērā Padomes secinājumus par paziņojumu „Turpmākā pieeja saistībā ar ES budžeta atbalstu trešām valstīm”,
- ņemot vērā Padomes secinājumu par paziņojumu „Attīstības politikas saskaņotība”,
- ņemot vērā 2011. gada 12. decembra kopīgo paziņojumu „Cilvēktiesības un demokrātija – ES ārējās darbības svarīgākais elements” (COM(2011)886),
- ņemot vērā Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju, kas tikās Padomē, Eiropas Parlamentā un Komisijā, 2005. gada 20. decembra kopīgo paziņojumu par Eiropas Savienības attīstības politiku „Eiropas Konsenss”²,
- ņemot vērā 2005. gada 2. marta „Parīzes deklarāciju par palīdzības efektivitāti, īpašumtiesībām, saskaņošanu, pielīdzināšanu, rezultātiem un savstarpēju pārskatatbildību”³,
- ņemot vērā 2008. gada 4. septembra „Akras rīcības programmu”⁴,
- ņemot vērā 2011. gada 1. decembra „Pusanas partnerību efektīvai sadarbībai attīstības jomā”⁵,
- ņemot vērā Komisijas 2007. gada 28. februāra paziņojumu „ES rīcības kodekss attiecībā uz darbu dalīšanu attīstības politikas jomā” (COM(2007)0072),
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomes direktīvai par kopīgu finanšu darījuma

¹ Ārlietu padomes 3166. sanāksme, Brisele, 2012. gada 14. maijs:

² OV C 46, 24.2.2006., 1. lpp.

³ <http://www.oecd.org/dataoecd/11/41/34428351.pdf>

⁴ <http://www.oecd.org/dataoecd/11/41/34428351.pdf>

⁵ Ceturtā augsta līmeņa foruma par palīdzības lietderīgumu noslēguma deklarācija, Pusana, Dienvidkorejas Republika, 2011. gada 29. novembris – 1. decembris.

nodokļa sistēmu un grozījumiem Direktīvā 2008/7/EK (COM(2011)0594),

- ņemot vērā saistības, ko ANO un citu kompetento starptautisko organizāciju ietvaros attīstības un sadarbības jomā ir uzņēmusies starptautiskā sabiedrība un kam ir piekritusi ES un dalībvalstis,
 - ņemot vērā tā 2010. gada 15. jūnija rezolūciju par sasniegto Tūkstošgades attīstības mērķu īstenošanā: vidusposma pārskats, gatavojoties ANO augsta līmeņa sanāksmei 2010. gada septembrī¹,
 - ņemot vērā 2011. gada 8. jūnija rezolūciju par Regulu (EK) Nr. 1905/2006, ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā: gūtā pieredze un nākotnes perspektīvas²,
 - ņemot vērā 2011. gada 5. jūlija rezolūciju par ES attīstības politikas ietekmes palielināšanu³,
 - ņemot vērā 2011. gada 27. septembra rezolūciju ES politikas programmu jaunattīstības valstu atbalstīšanai, risinot ar pārtikas nodrošinājumu saistītās problēmas⁴,
 - ņemot vērā tā 2011. gada 25. oktobra rezolūciju pa ceturto Augsta līmeņa forumu par palīdzības efektivitāti⁵,
 - ņemot vērā Attīstības palīdzības komitejas (APK) veikto salīdzinošo izvērtējumu par politiku un programmām Eiropas Savienības attīstības sadarbības jomā, ko 2012. gada 24. aprīlī publicēja ESAO APK⁶,
 - ņemot vērā 2011. gada 5. jūlija rezolūciju par jaunattīstības valstīm sniegtā ES budžeta atbalsta nākotni⁷,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2012. gada 16. februāra atzinumu⁸,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Attīstības komitejas ziņojumu (A7-0234/2012),
- A. tā kā saskaņā ar Lisabonas līgumu Eiropas Savienības attīstības politikas galvenais mērķis ir nabadzības mazināšana un ilgākā laika posmā — tās izskaušana;
- B. tā kā Eiropas Konsenss attīstības jomā, ko parakstīja Komisija, Padome un Eiropas Parlaments, ir *acquis*; atgādinot, cik nozīmīgs un visaptverošs ir šis dokuments, ar kuru tika nostiprināts Eiropas ceļvedis attīstības jomā, kā arī no tā izrietošie *acquis* un vadlīnijas;

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0210.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0261.

³ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0320.

⁴ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0410.

⁵ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0410.

⁶ <http://www.oecd.org/dataoecd/61/46/50155818.pdf>

⁷ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0317.

⁸ Dokuments CIVEX-V-025, ko pieņēma 2012. gada 15. un 16. februāra 94. plenārsēdē.

- C. tā kā 2015. gads ir Tūkstošgades attīstības mērķu izpildes termiņš;
- D. tā kā Pārmaiņu programmai būtu jāsniedz atbildes pasaulei, kas ir būtiski mainījusies un kurā plaša starp bagātajiem un nabadzīgajiem visās valstīs, bet jo īpaši jaunattīstības valstīs, turpina palielināties;
- E. tā kā globalizācija, lai gan tā ir svarīgs bagātības avots, jo īpaši valstīs ar vidējiem ienākumiem, tomēr nav palīdzējusi pietiekami samazināt nedrošību, pat nabadzību, ko pilnībā pierāda izsalkušo un nepietiekama uztura novārdzināto personu skaita pieaugums absolūtos skaitļos pasaulē, tostarp daudzās valstīs ar vidējiem ienākumiem;
- F. tā kā Komisijas paziņojumā teikts, ka cilvēktiesības un laba pārvaldība vēl arvien ir obligāti attīstības priekšnosacījumi; tā kā tas ietver nepieciešamību rast pasākumus un nosacījumus, kas būtu atbilstoši situācijai katrā valstī, un attīstības sadarbības veidu un līmeni izstrādā piemērotu katras partnervalsts konkrētajai situācijai, ietverot tās spēju veikt reformas;
- G. tā kā attīstības sadarbība ir cilvēces attīstības veicināšana un cilvēku attīstīšana visos viņu aspektos, tostarp kultūras aspektā;
- H. tā kā sinerģiju stiprināšana un stratēģiska sasaiste starp humāno palīdzību un attīstības palīdzību ir priekšnoteikums izturības attīstīšanai un ilgtspējīgas attīstības procesa sākšanai valstīs, kuru stāvoklis ir nestabils, vai kas ir pārejas posmā, kurās iedzīvotāji ir visnabadzīgākie un visneaizsargātākie;
- I. tā kā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 2. panta 3. punktu viens no Savienības mērķiem ir veicināt ilgtspējīgu sociālo tirgus ekonomiku un piemērot šo pieeju arī attīstības politikai un kaimiņattiecību politikai;
- J. tā kā saskaņā ar Lisabonas līgumu attīstības politikas īstenošanai jābūt saskaņotai un pasākumiem, kas paredzēti ekonomikas izaugsmes veicināšanai jaunattīstības valstīs, pirmkārt, jākalpo cīņai pret nabadzību un atstumtību, jo īpaši nodrošinot piekļuvi izglītībai un veselības aprūpei;
- K. tā kā ir jāpretojas ikvienam mēģinājumam paplašināt OAP definīciju, tajā iekļaujot arī „visas Savienības” pieeju un Komisijas nesen piedāvāto „OAP plus” koncepciju, kā arī ar palīdzību nesaistītus elementus, piemēram, finanšu plūsmas, militāros izdevumus, parāda dzēšanu un jo īpaši eksporta kredīta radīto parādu dzēšanu, un līdzekļus, kas Eiropā ir iztērēti studentiem un bēgļiem;
- L. atgādinot Komisijas vēlmi pārtraukt oficiālo attīstības palīdzību valstīm ar vidējiem ienākumiem saistībā ar Pārmaiņu programmā paredzēto diferenciaciju;
- M. tā kā Komisijas ierosinātās Pārmaiņu programmas mērķis ir pašreizējās attīstības politikas ietekmes palielināšana, stratēģijas „Eiropa 2020” un citu Eiropas Savienības interešu īstenošana Savienības ārējās darbības jomā jāplāno saskaņā ar tās attīstības politikas mērķiem;
- N. tā kā ir vērojams demokrātijas trūkumu starptautiska līmeņa lēmumu pieņemšanas

strukturās — jo īpaši G20 —, kuru pamatā ir pārvaldības veids, kas izslēdz visnabadzīgākās jaunattīstības valstis;

- O. ņemot vērā Komisijas veikto analīzi par attīstības politikas pašreizējiem trūkumiem (palīdzības sadrumstalotība un dublēšanās, jo darbu sadale starp līdzekļu devējiem joprojām ir ļoti vāja);
- P. tā kā jaunajā programmā ir paredzēts ierobežots prioritāšu skaits, ļaujot efektīvāk reaģēt uz jaunajām problēmām, tostarp finanšu krīzes ietekmi, klimata pārmaiņām, energoapgādes grūtībām un atkārtotajām pārtikas krīzēm,
1. uzskata, ka Pārmaiņu programma ir inovatīva, dodot priekšroku, cita starpā, budžeta atbalstam, dotāciju un aizdevumu apvienojumam, kā arī privātā sektora attīstības veicināšanai; uzskata, ka šo mehānismu izmantojumam jāpalīdz jaunattīstības valstu pilsoņiem izklūst no galējas nabadzības un atkarības no palīdzības, kā arī jāpalīdz izplatīt un piemērot labas administratīvās un fiskālās pārvaldības principus;
 2. atzinīgi vērtē to, ka Padome 2012. gada 14. maija secinājumos ir ņēmusi vērā gan ES attīstības sadarbības pamatprincipus, gan vairākos jautājumos — Eiropas Parlamenta nostāju, ko tas paudis savās jaunākajās rezolūcijās par attīstības sadarbību;
 3. pauž nožēlu par politiskā dialoga trūkumu starp institucionālajiem dalībniekiem, kas jo īpaši kaitē attīstības politikas saskaņotībai (APS); šajā sakarībā pauž nožēlu par to, ka Komisijas paziņojumā netika ierosināti priekšlikumi par attīstības politikas saskaņotības ieviešanu praksē, sasaistot attīstības atbalstu ar citām ES politikas jomām, jo īpaši Savienības tirdzniecības, lauksaimniecības un zivsaimniecības politiku; šajā saistībā pievienojas Padomes novērojumam, ka „lai nodrošinātu lielāku saskaņotību starp ES ārējo darbību un APS, ir nepieciešama cieša sadarbība starp Eiropas Ārējās darbības dienestu un Eiropas Komisiju”;
 4. konstatē, ka apvienošanas mehānisms tā pašreizējā formā ir ierosināts, lai finanšu krīzes laikā, kad attīstībai paredzētais budžets ir ierobežots, apvienotu valsts dotācijas, finanšu iestāžu aizdevumus un citus riska sadales mehānismus; tādēļ lūdz Komisiju sniegt skaidru informāciju par to, kā šis mehānisms sekmē attīstības politikas mērķa sasniegšanu, pamatojoties uz APS kritērijiem, un kā tiks izmantotas EP kontroles pilnvaras;
 5. ņem vērā Komisijas nodomu sekmēt „iekļaujošu un ilgtspējīgu izaugsmi humānai attīstībai”, tomēr pauž nožēlu, ka dokumentā nav iekļautas neviena atsauce uz nepieciešamību veicināt vienlīdzīgāku sadali; uzsver, ka no attīstības viedokļa šā jaunā instrumenta vienīgajiem mērķim vajadzētu būt nabadzības samazināšanai un cīņai pret nevienlīdzību; brīdina, ka uzmanības koncentrēšana vienīgi uz ekonomisko izaugsmi un pārlika paļaušanās uz privātā sektora attīstības automātiskās pārdales ietekmi rada nelīdzsvarotas un neiekļaujošas izaugsmes risku un būtiski neveicina nabadzības samazināšanu; lūdz ES pārskatīt šo politiku, atbalstot ilgtspējīgas attīstības politiku, kas ietver godīgu tirdzniecību, bagātības pārdali un sociālo tiesiskumu, lai uzlabotu dzīves un darba apstākļus visiem iedzīvotājiem — gan pilsētu, gan lauku teritorijās;
 6. uzskata, ka no finansiālā, reglamentējošā, administratīvā un sociālā viedokļa mikrouzņēmumu un MVU izveide jaunattīstības valstīs, lai privātajā sektorā veicinātu

uzņēmējdarbību un attīstību, ir būtiska labvēlīgas uzņēmējdarbības vides radīšanai jaunattīstības valstīs; uzskata, ka ES jāpievēršas pārmērīgā regulējošā sloga atvieglošanai MVU un mikrouzņēmumiem un šajā kontekstā jāveicina un tālāk jāstiprina piekļuve mikrokredītiem un mikrofinansējumam;

7. uzskata, ka Pārmaiņu programmai jārada reālas izmaiņas politikā, pievēršoties politikas pieejai, kuru pamatā ir tiesībām un kura atbilst jaunattīstības valstu iedzīvotāju individuālajām un kolektīvajām tiesībām, kas noteiktas Vispārējo cilvēktiesību deklarācijā, Starptautiskajā paktā par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām, Deklarācijā par tiesībām uz attīstību un līgumiem par vides aizsardzību;
8. uzskata, ka efektīvas zemes tiesību sistēmas jaunattīstības valstīs ir būtiskas nabadzības izskaušanai un godīgas un integrējošas sabiedrības izveidei; šajā nolūkā jāparedz, ka viens no Pārmaiņu programmas mērķiem ir nodrošināt, ka jaunattīstības valstīs darbojas droša zemes tiesību sistēma un ka šīs tiesības tiek atbilstīgi kontrolētas;
9. šajā kontekstā atkārtoti apstiprina apņemšanos veicināt sociālo integrāciju, kā arī lēmumu vismaz 20 % no Savienības palīdzības piešķirt sociālajiem pamatpakalpojumiem, kurus ANO noteikusi Tūkstošgades attīstības mērķu (TAM) deklarācijā;
10. konstatē, ka jaunattīstības valstīs aptuveni 82 % personu ar invaliditāti dzīvo zem nabadzības robežas; tādēļ uzskata, ka ir svarīgi Pārmaiņu programmā īstenot 32. pantu ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām (*UNCRPD*), kuru jau ir parakstījusi ES un kurā atzīst nepieciešamību nodrošināt personām ar invaliditāti piekļuvi starptautiskai sadarbībai un iekļaut tās šajā sadarbībā;
11. aicina ES dalībvalstu parlamentu pārstāvjus organizēt strukturētas ikgadējas sanāksmes ar Eiropas Parlamentu, lai nodrošinātu saskaņotību attīstības atbalsta izlietošanā un uzlabotu attīstības politikas saskaņotību;
12. ņem vērā, ka Komisija savas jaunās „diferenciācijas” politikas centrā izvirza nabadzību; tomēr konstatē, ka 70 % personu, kuru ienākumi ir zem nabadzības sliekšņa, dzīvo valstīs ar vidējiem ienākumiem, daudzās no kurām stāvoklis joprojām ir nestabils un jutīgs, jo īpaši mazo salu jaunattīstības valstīs (*SIDS*), un tāpēc pauž nožēlu, ka šo valstu nabadzīgie iedzīvotāji vēl joprojām nevar piekļūt izglītībai un veselības aprūpei un gūt labumu no valsts ekonomikas izaugsmes, un par situāciju ir atbildīgas konkrētās valstis; aicina Komisiju diferenciācijas koncepcijas īstenošanai jaunā ASI un 11. EAF kopējās plānošanas vadlīnijās izmantot neaizsargātības kritēriju, kuru pašlaik izskata, un ņemt vērā valstī pastāvošo nabadzību, cilvēku dažādo attīstība un nevienlīdzību, nevis tikai valsts NKI;
13. aicina Komisiju un EĀDD pildīt savus „uz cilvēktiesībām balstītas pieejas” solījumus visā attīstības sadarbības procesā;
14. uzsver, kas visi valstiskie un nevalstiskie dalībnieki ir atbildīgi par to, lai viņu stratēģijas būtu vērstas uz nabadzības izskaušanu; uzsver, ka, no vienas puses, ES ir atbildīga par tās mērķa — 0,7 % līdz 2015. gadam — izpildi un, no otras puses, ir nepieciešams cīnīties pret nabadzību jauniekmes valstīs, izmantojot to iekšējās solidaritātes līdzekļus; šajā saistībā atzinīgi vērtē Padomes secinājumus, kuros Savienība ir aicināta „turpināt politisko

dialogu ar attīstītākajām valstīm par nabadzības samazināšanu un nevienlīdzības apkarošanu”;

15. uzsver, cik nozīmīga ir solidaritāte starp paaudzēm; šajā sakarībā aicina Komisiju izvirzīt ģimenes jautājumu par vispārēju vadošo principu ES attīstības mērķu sasniegšanā;
16. aicina tālāk attīstīt skaidru atbalsta, rehabilitācijas un attīstības sasaisti, īpaši ņemot vērā ieilgušo uztura krīzi, un uzsver efektīvas un ilgstošas palīdzības nepieciešamību ar valsts un privātām partnerībām un uzņēmumu sociālo atbildību; atkārtoti pauž Eiropas Parlamenta un Padomes aicinājumu Komisijai nodrošināt skaidrāku un precīzāku uztura stratēģiju, risinot nodrošinātības ar pārtiku jautājumus un līdz 2012. gada beigām samazinot pārtikas cenu nepastāvību;
17. uzskata, ka nepietiekama uztura jautājuma risināšanai ir kritiska nozīme, jo tas turpina būt nopietns slogs veselībai jaunattīstības valstīs; šim nolūkam aicina veidot konkrētus ieguldījumus pārtikā, veselībā un uzturā, atzīstot, ka māšu un bērnu uztura uzlabošana ir nabadzības izskaušanas un ilgtspējīgas izaugsmes sasniegšanas pamatā;
18. uzskata, ka ir nepieciešams, lai valstis ar vidējiem ienākumiem arvien lielāku daļu no saviem ienākumiem veltītu sociāliem mērķiem, jo īpaši attīstot nodokļu sistēmas un citas iekšējās pārdales un sociālās aizsardzības sistēmas, kas ES ļautu pakāpeniski samazināt pašreizējās attīstības programmas par labu visnabadzīgākajām valstīm, vienlaikus saglabājot ciešu partnerību ar valstīm ar vidējiem ienākumiem, jo īpaši sociālajās politikas jomās;
19. atbalsta diferenciācijas ideju; tomēr aicina Komisiju apspriest ceļvedi oficiālās attīstības palīdzības (OAP) pakāpeniskai samazināšanai attiecībā uz valstīm ar vidējiem ienākumiem un pakāpeniski iesaistīt tās trīspusējās sadarbības ziemeļi–dienvidi–dienvidi pasākumos; aicina arī veikt šo pakāpenisko samazināšanu, vienmēr ņemot vērā atbalsta paredzamības principu; turklāt aicina ES izvērtēt līdzekļus sadarbībai tieši ar reģionālajām nabadzības grupām valstīs ar vidējiem ienākumiem;
20. uzskata, ka atbilstīgi būtu novērtēt nepieciešamību organizēt starptautisku konferenci, piedaloties *BRICS* valstīm, pirmkārt, par turpmāko finansējumu TAM un, otrkārt, par trīspusējās sadarbības pasākumu veicināšanu, iesaistot vienu donorvalsti ziemeļos, vienu jaunietekmes valsti un vienu jaunattīstības valsti; norāda, ka attīstības efektivitātes koncepcija ir ne tikai noderīga attīstības politikas saskaņotības (APS) noteikšanai, bet arī nodrošina iespēju padziļināt dialogu ar *BRICS* valstīm, jo attīstības sadarbībā jaunie līdzekļu devēji dod šai priekšroku koncepcijai;
21. atzinīgi vērtē īpašo nozīmi, kas Pārmaiņu programmā piešķirta cilvēktiesībām, demokrātijai un tiesiskumam; mudina ES pielikt papildu centienus, lai attīstības sadarbībā efektīvāk integrētu cilvēktiesības un demokrātiju un nodrošinātu, ka ES attīstības programmas palīdz partnervalstīm izpildīt to saistības starptautisko cilvēktiesību jomā;
22. atbalsta Komisijas vēlmi piešķirt budžeta palīdzību partnervalstīm, līdzko tās politiskā dialogā apņemas pārorientēt savas budžeta prioritātes uz sociālo pamatjomu attīstības mērķiem; uzskata, ka budžeta atbalstam jābūt ciešāk piesaistītam cilvēktiesību un pārvaldības situācijai saņēmējvalstīs; šajā saistībā atkārtoti aicina izstrādāt sīkākus

budžeta atbalsta piešķiršanas kritērijus;

23. kaut arī atzīst saikni starp attīstību un drošību, tomēr ir pārliecināts, ka ES attīstības budžetam jāpaliek nošķirtam no tādu jautājumu finansēšanas, kas saistīti ar militāro drošību, jo tā ir iekšlietu kompetence;
24. lūdz Komisiju paskaidrot saikni starp attīstību un migrāciju un pieprasa, lai no attīstības budžeta šajā jomā tiktu atbalstīts tikai integrēta reģionālās attīstības plāna mērķis galvenajās ar imigrāciju saistītajās jomās, piemēram, darba vietu radīšana, dzeramā ūdens un elektroenerģijas infrastruktūru ierīkošana, veselības aprūpes centru, skolu utt. izveidošana;
25. uzskata, ka jaunajai stratēģijai cilvēktiesību jomā, kas veltīta ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām, kā arī tiesībām, kas jau kodificētas Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā, vajadzētu ietekmēt budžeta palīdzības nosacījumus; rosina uz tādu pozitīvu un līdzsvarotu nosacītību šajā jomā, kuras pamatā būtu dinamiska pieeja — rūpes par partnerības gados panākto rezultātu saglabāšanu — un kas jāīsteno partnerībā, kuras pamatā ir politiskais dialogs par dažādo ES finanšu atbalsta īstenošanas metožu pielietošanu;
26. aicina Komisiju, Eiropadomi un dalībvalstis īpašu uzmanību pievērst minoritāšu tiesībām un pieprasa, lai attīstības programmās tiktu iekļauta neapstrīdama cilvēktiesību un nediskriminācijas klauzula, tostarp attiecībā uz diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ un uz to cilvēku diskrimināciju, kuriem ir HIV/AIDS;
27. piekrīt Padomes aicinājumam pieņemt attīstības pieeju, kuras pamatā būtu tiesības un ar kuru ES jo īpaši atzītu tiesības uz vispārēju un nediskriminējošu piekļuvi pamatpakalpojumiem, līdzdalību demokrātiskajos politikas procesos, pārredzamību un pārskatatbildību, taisnīgumu un tiesiskumu, īpašu uzmanību pievēršot nabadzīgāko un neaizsargātāko personu grupām;
28. tomēr pauž nožēlu, ka Komisijas paziņojumos cilvēktiesības galvenokārt tiek minētas kā daļa no plašākas labas pārvaldības nosacītības, kam, šķiet, ir tikai instrumentāla vērtība attiecībā uz attīstību; norāda, ka attīstības pieeja, kuras pamatā ir cilvēktiesības, nedrīkst aprobežoties tikai ar nosacītību un ir nepieciešama integrēta izpratne par cilvēktiesībām, kā rezultātā vienlīdz liela uzmanība tiek pievērsta pilsoniskajām, kultūras, ekonomiskajām, politiskajām un sociālajām tiesībām un attīstība pirmkārt tiek interpretēta kā cilvēku attīstība;
29. šajā saistībā atgādina, cik svarīgi ir, lai ES atzītu šo partnervalstu tiesības uz attīstību, kā arī līdzekļu devēju valstu pienākumus, kas izriet no šīm tiesībām;
30. saskaņā ar 1994. gadā Kairā notikušās Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību (*ICPD*) Rīcības programmu aicina Komisiju turpināt atbalstīt tādu pieeju iedzīvotāju un attīstības programmai, kuras pamatā ir tiesības, jo īpaši sadarbojoties ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām un tādām ANO aģentūrām kā Iedzīvotāju fondu (*UNFPA*);

31. mudina Padomi rīkoties saistībā ar Komisijas priekšlikumu par pareizi izstrādātu un efektīvu finanšu darījumu nodokli, kam vajadzētu palielināt ienākumus, lai varētu īstenot visus skarošās globālās attīstības prioritātes;
32. stingri atgādina Komisijai un dalībvalstīm, ka OAP jāpaliek tādas attīstības jomā īstenotās Eiropas sadarbības politikas galvenajam elementam, kuras mērķis ir izskaust nabadzību; tāpēc uzsver, ka, plaši veicinot inovatīvus finansējuma avotus attīstības jomā, ar tiem OAP ir jāpapildina un tie jāizmanto, īstenojot pieeju, kas vērsta uz nabadzīgajiem iedzīvotājiem, bet ar tiem nekādā gadījumā nedrīkst šo palīdzību aizstāt;
33. uzskata, ka nosacījumu piemērošana attiecībā uz dažu OAP izmaksāšanas nosacījumu izmantošanu ir jāveic kopā ar parlamentu, revīzijas palātu, pilsoniskās sabiedrības, kā arī saņēmējvalstu reģionālo un vietējo iestāžu veiktu demokrātisku budžeta kontroli, kā arī ES garantējot Savienības sniegtās palīdzības nepārtrauktību un paredzamību; atzinīgi vērtē to, ka Padome šos ieteikumus ir iekļāvusi savos secinājumos; uzsver, ka ir nepieciešams turpināt, kā arī vispārināt „TAM līgumu” sistēmu;
34. uzskata, ka oficiālajā publikācijā par OAP nav pietiekami atspoguļoti šajā jomā faktiski pieejamie līdzekļi;
35. uzsver nepieciešamību uzlabot politisko dialogu, jo īpaši starp trijām ES institūcijām, lai nostiprinātu konsensa un iesaistīšanās līmeni, kas pastāv kopš „Eiropas Konsensa attīstības jomā” pieņemšanas 2005. gadā, un šis konsensam arī turpmāk jābūt par attīstības politikas saskaņotībai (APS) doktrināro pamatu; tāpēc uzskata, ka jaunā programma var būt tikai tāds instruments, kas ir saderīgs ar „Konsensu”, palielinot attīstības politikas efektivitāti, jo šī politika palīdz īstenot ES attīstības sadarbības galveno mērķi — nabadzības izskausšanu, jo īpaši pieliekot pūles, lai ilgtspējīgas attīstības kontekstā īstenotu Tūkstošgades attīstības mērķus un nostiprinātu veselības aprūpes un izglītības nozīmi;
36. vēlas, lai tiktu saglabāta visu ES iestāžu vienprātība attiecībā uz attīstības sadarbību, kā noteikts 2005. gada 20. decembrī, un šajā saistībā aicina Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos pievienoties Eiropas Konsensa attīstības jomā parakstītājiem, jo Eiropas Ārējās darbības dienestam, ko viņa vada, ir būtiski pienākumi plānošanas jomā;
37. uzskata, ka Savienībai kā galvenajai attīstības palīdzības sniedzējai pasaulē ir jāuzņemas pilna atbildība, jāizmanto savs politiskais potenciāls labāku rezultātu sasniegšanai, vēl vairāk palielinot savu vadošo lomu starptautiskā līmenī attiecībā uz attīstības jautājumiem, jo īpaši labas pārvaldības principu izplatīšanas un vietējo dalībnieku apmācības ceļā, un mērķtiecīgi jāizmanto pilnvaras, kas tai piešķirtas ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 210. pantu, īstenojot visas atbilstīgās iniciatīvas, lai veicinātu ES un dalībvalstu attīstības sadarbības politikas koordinēšanu un saskaņotu savas palīdzības programmas;
38. pauž nožēlu, ka Komisija apstiprināt tās pārmaiņu programmu aicina vienīgi Padomi, lai gan, demokrātiskā kontrole, kā paredzēts Lisabonas līgumā, attīstības politikas īstenošanas jomā ir jāpiemēro pilnībā; uzsver, ka, lai programma sāktu darboties, par jebkurām izmaiņām Savienības sadarbības ģeogrāfiskajās, tematiskajās un nozaru prioritātēs ir jālemj Parlamentam un Padomei, izmantojot koplēmuma procedūru, atbilstoši attīstības sadarbības finanšu instrumentiem, uz kuriem attiecas parastā likumdošanas procedūra;

39. atzinīgi vērtē centienus panākt lielāku koordināciju starp dalībvalstīm, veicot kopīgu plānošanu un izstrādājot vienotus ES līgumus par budžeta atbalstu un kopīgu ES satvaru rezultātu novērtēšanai un paziņošanai un nosacījumiem cilvēktiesību jomā;
40. uzskata, ka ārkārtīgi svarīgi ir saglabāt finansējumu izglītībai attīstības jomā augstā līmenī, jo tas veicina vajadzīgo sabiedrības informētību par attīstības jautājumiem;
41. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu, ka „ES jātiecas palīdzēt valstīm, kurās ir nestabila situācija”; tomēr atzīmē, ka, ņemot vērā jauno budžeta shēmu un to, ka valstīs, kurās ir šāda situācija, bieži vien nav funkcionējošas valdības vai tiesību sistēmas, ar divpusējām attiecībām šā nodoma īstenošanai var nepietikt; tāpēc aicina ES sadarboties ar trešām valstīm šajā reģionā, lai partnervalstī atbalstītu iestāžu izveidi un darbību, tiesiskumu un tiesu sistēmu;
42. prasa Komisijai izstrādāt nepieciešamos instrumentus, lai garantētu stratēģisku sasaisti starp humāno un attīstības palīdzību nestabilās, krīzes un pēckrīzes situācijās ar mērķi stiprināt attiecīgo iedzīvotāju un valstu izturību;
43. atgādina, ka attiecībā uz priekšlikumu 11. EAF ikvienai jaunai politiskai ievirzei pēc Pārmaiņu programmas pieņemšanas jāatbilst Kotonū nolīguma formai un saturam;
44. uzskata, ka ir nepieciešams uzsvērt ES attīstības sadarbības politikas salīdzinošās priekšrocības, un šajā saistībā aicina Komisiju ar ESAO palīdzību noteikt metodiku, kas ļautu Komisijai novērtēt tās politikas ietekmi un salīdzināt to ar citu dalībnieku, jo īpaši ar t. s. „jaunietekmes” ekonomiku, politikas ietekmi;
45. atgādina par nepieciešamību 28 dalībniekiem, kas ir pievienojušies konsensam, ievērot konsekvnetu pieeju un uzsver, ka ir nepieciešama vienota izpratne par situācija un vienota stratēģisko uzdevumu izpratne; uzskata, ka šajā saistībā varētu būt nepieciešama ES līmeņa stratēģiska ideju laboratorija;
46. aicina izveidot neatkarīgu ideju laboratoriju, kas administratīvi būtu piesaistīta Komisijai un kuras mērķis būtu pilnveidot visu Eiropas sadarbības jomas dalībnieku analīzes un padomdošanas spējas, lai nodrošinātu labi koordinētas un saskaņotas politikas pievienoto vērtību;
47. atbalsta Komisijas nodomu koncentrēt ES darbības, ko tā veic katrā partnervalstī, uz nelielu skaitu prioritāro nozaru, tomēr atgādina, ka, lai sasniegtu vislabākos rezultātus, šīs prioritātes vajadzētu noteikt partnerībā un pilnībā ievērot partnervalsts atbildību un prioritātes;
48. atbalsta Padomes atgādinājumu par Līgumā iekļauto apņemšanos, proti, politikā, kas var iespaidot jaunattīstības valstīs, ievērot mērķus, kas noteikti sadarbībai attīstības jomā, un minētos mērķus īstenot visā Savienības ārējā darbībā;
49. uzsver, ka labas pārvaldības veicināšana un aizstāvēšana ir būtiska; šajā saistībā prasa, lai Komisija atbalsta juridisko speciālistu apmācības programmas un tiesību aktu modernizācijas programmas, jo īpaši to tiesību aktu, kas attiecas uz zemes izmantošanu;

50. uzskata, ka ilgtspējīga attīstība ietver vietējo nodokļu efektīvu iekasēšanu, automatisku informācijas izpaušanu par transnacionālo korporāciju peļņu un nodokļu maksājumiem ikvienā jaunattīstības valstī, kurā tās darbojas, cīņu pret nodokļu oāžu ļaunprātīgu izmantošanu, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nelikumīgu kapitāla aizplūšanu; šajā saistībā atzinīgi vērtē ES tiesību akta projektu attiecībā uz ziņošanu par katru valsti un katru projektu atsevišķi, kas būtu jāietver ES Pārmaiņu programmas politikā;
51. uzskata, ka ES palīdzība tirdzniecībai un tirdzniecības veicināšanas instrumenti, kuru darbība patlaban vērsta tikai uz eksporta nozarēm, ir jāmaina, lai veicinātu tirdzniecību vietējos un reģionālajos tirgos;
52. atgādina, ka aktīva un integrējoša pilsoniskā sabiedrība — gan ziemeļu, gan dienvidu valstīs — ir labākā garantija labai demokrātiskai pārvaldībai, mazāk aizsargāto grupu (jo īpaši invalīdu un minoritāšu) aizsardzībai, privātā sektora atbildīgumam, kā arī labākam ekonomikas izaugsmes labumu sadalījumam;
53. pauž nožēlu, ka Komisija nav pietiekami uzsvērusi nabadzības dzimuma dimensiju; uzskata, ka ES jādod ieguldījums sieviešu īpašo vajadzību apmierināšanā un jāizstrādā tiesību aktu kopumi sociālās aizsardzības jomā, lai risinātu sievietes skarošās problēmas; uzsver, ka, lai sasniegtu starptautiskos attīstības mērķus, ir jānodrošina dzimumu līdztiesība un sieviešu emancipācija; uzsver, ka sieviešu ekonomisko un politisko tiesību nostiprināšana nav tikai dzimumu līdztiesības dzinējspēks, bet arī būtisks priekšnosacījums vispārējas ekonomiskās izaugsmes nodrošināšanai jaunattīstības valstīs un nabadzības samazināšanai; mudina Komisiju nodrošināt dzimumu līdztiesības un sieviešu emancipācijas aspekta iekļaušanu visās ES attīstības politikas jomās un programmās, īstenojot 2010. gada rīcības plānu dzimumu līdztiesībai;
54. vēlas, lai Pārmaiņu programmā tiktu precizēta pilsoniskās sabiedrības un reģionālo un vietējo iestāžu kā svarīgu un neatkarīgu dalībnieku loma — jo tie ir ne tikai attīstības programmu vai projektu izpildītāji, bet arī pamatdalībnieki attīstības politikas izstrādes procesā; uzsver, cik svarīgi ir uzlabot sadarbību ar tiem un aicina politikas izstrādes procesa gaitā ar tiem regulāri tikties un apsprieties; šajā saistībā uzsver, cik svarīgi ir veidot dialogu starp ES un pilsoniskās sabiedrības organizācijām un reģionālajām un vietējām iestādēm;
55. aicina jaunajās dalībvalstīs palielināt informētību par attīstības palīdzības nozīmi;
56. izsaka cerību, ka attīstības sadarbība 2015. gadā, kas būs pagrieziena gads, kurā būs jāveic rūpīgs pārdomu darbs, tiks vairāk tematizēta, jo īpaši attiecībā uz TAM īstenošanas kontroli; vēlētos, lai Komisija 2015. gadu nominē par „Eiropas Attīstības gadu”;
57. norāda, ka, veidojot un uzraugot efektīvas attīstības pamatnostādnes, vēlams labāka izpratne par tādas politikas ietekmi uz attīstību, kas nav attīstības politika; tāpēc uzskata, ka Pārmaiņu programmā jāveicina uz pierādījumiem balstīta attīstības politikas saskaņotība (APS);
58. pieprasa, lai visu veidu atbalsts privātajam sektoram, kas piešķirts kā OAP, tiktu iekļauts partnervalstu nacionālajos plānos un/vai partnervalstu stratēģijās un šādā veidā piešķirtās summas tiktu novirzītas cilvēkresursu attīstībai, pienācīgas kvalitātes nodarbinātībai,

dabas resursu ilgtspējīgai apsaimniekošanai un iekļaujošu kvalitatīvu sabiedrisko pakalpojumu attīstībai iedzīvotāju interesēs; uzskata, ka jāveic piesardzības pasākumi, lai nodrošinātu, ka privātie uzņēmumi ievēro cilvēktiesības, piedāvā pienācīgas kvalitātes darbu un maksā nodokļus valstīs, kurās tie darbojas;

59. atzinīgi vērtē Pārmaiņu programmā iekļautos priekšlikumus attiecībā uz palīdzības efektivitāti, ņemot vērā to, cik nozīmīga tā ir dzīves kvalitātes uzlabošanai, nabadzības mazināšanai saņēmējvalstīs un TAM sasniegšanai, un šajā saistībā mudina ES rīkoties apņēmīgāk; uzsver, cik svarīgi ir ātrāk īstenot Pusanas partnerību efektīvai sadarbībai attīstības jomā; uzskata, ka veiksmīgai pārejai no efektīvas palīdzības koncepcijas uz sadarbību efektīvai attīstībai nepieciešama stingra ES un tās starptautisko partneru apņemšanās; cer, ka drīzumā tiks panākts starptautisks konsenss par globālās partnerības sadarbības noteikumiem;
60. uzskata, ka dažas jaunās problēmas, jo īpaši klimata pārmaiņas un vispārējā piekļuve enerģijai, nav pietiekami iekļautas izraudzītajās intervences jomās, kas minētas Komisijas priekšlikumā;
61. atkārtoti pieprasa Pārmaiņu programmā ietvert jaunattīstības valstīs strādājošo ārvalstu ieguldītāju saistības un pienākumus ievērot cilvēktiesības, vides un SDO darba tiesību pamatstandartus; uzskata, ka ES uzņēmumiem savā mītnes zemē jābūt juridiski atbildīgiem par šo saistību un pienākumu pārkāpšanu to ārvalstu filiālēs un par to kontrolētajām struktūrām;
62. aicina ES atzīt jaunattīstības valstu tiesības regulēt ieguldījumus, atbalstīt ieguldītājus, kas veicina partnervalsts attīstības stratēģiju, un piemērot preferenciālu režīmu vietējiem un reģionālajiem ieguldītājiem, lai veicinātu reģionālo integrāciju;
63. pauž nožēlu, ka Pārmaiņu programmā nav aplūkots jautājums par zemes nomu jaunattīstības valstīs, kas apdraud vietējo nodrošinātību ar pārtiku; pauž nopietnas bažas par pašreiz notiekošo lauksaimniecības zemju iegādi, ko ar valdības atbalstu veic ārvalstu ieguldītāji, tostarp no ES, riskējot mazināt ES politikas ietekmi nabadzības apkarošanas jomā;
64. uzsver nepieciešamību ņemt vērā kultūras daudzpusējo būtību un nepieciešamību ņemt to vērā visās ES ārējās politikas jomās kopumā un jo īpaši attīstības politikā;
65. uzskata, ka Komisijai ir jā saglabā monopolstāvoklis attīstības un sadarbības politikas plānošanas jomā;
66. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

PASKAIDROJUMS

Attīstības politika attiecībā uz pārmaiņu procesu

Pēc Tūkstošgades attīstības mērķu deklarācijas pieņemšanas 2000. gadā ir iezīmējušās nozīmīgas pārmaiņas, kuras bija jūtamas jau tolaik.

Ekonomikas jomā ievērojamais Ķīnas, Indijas un Brazīlijas uzplaukums tiecas pārvietot ekonomiskās darbības centru no valstīm ar attīstītu ekonomiku uz *jaunattīstības valstīm, kas, neraugoties uz iespaidīgo ekonomisko izaugsmi, nespēj efektīvi mazināt nabadzību. Globalizācija*, ko veicina liberalizēta tirdzniecība visā pasaulē un kas kļuvusi par nozīmīgu bagātību ieguves avotu, veido pamatu ļoti interesantam fenomenam: no vienas puses, tā samazina nevienlīdzību starp valstīm, bet, no otras puses, tā veicina nevienlīdzības palielināšanos gandrīz visu valstu iekšienē, t. i., gan rūpnieciski attīstītajās, gan jaunattīstības valstīs.

Demogrāfijas jomā, ja izaugsmes līknes virzība turpināsies, cilvēku skaits uz mūsu planētas mazāk nekā 10 gadu laikā palielināsies no 6 līdz 7 miljardiem cilvēku un 2030. gadā pārsniegs 9 miljardu robežu, neskatoties uz demogrāfisko tempu palēnināšanās tendenci *miljardu valstīs*. Šis iedzīvotāju skaita pieaugums mazina ievērojamu daļu no šo valstu ekonomiskās izaugsmes.

Robežas neapšaubāmi ir kļuvušas atvērtākas attiecībā pret precēm, taču tās kļūst par šķēršļiem personām, kas nāk no jaunattīstības valstīm un vēlas nokļūt attīstītajās valstīs.

Attiecībā uz *Āfrikas kontinentu* ir redzama patiesa kopēja vēlme pēc pārmaiņām, jo īpaši redzot lielās institucionālās platformas, ko ierosinājusi Āfrikas Savienība gan kontinentālā, gan reģionālā līmenī. Šīs Āfrikas iekšējās sadarbības iniciatīvas, kuras lielā mērā ir iespaidojis Eiropas integrācijas process, ir izveidotas ar mērķi rast risinājumus problēmām drošības, ekonomikas un politikas jomā reģionālā līmenī. Subsahāras Āfrikas valstu vidū pieaug to valstu skaits, kurās notiek brīvas vēlēšanas un tiek atzīta ideja par politiskajām izmaiņām. Lai gan pārtikas produktu *pamatcenu svārstības* rada nestabilitāti visās iedzīvotāju grupās, piekļuvē veselības aprūpei ir vērojami patiesi uzlabojumi. Tomēr Tūkstošgades attīstības mērķu īstenošana līdz 2015. gadam joprojām šķiet neiespējama.

Komisijas paziņojums

Savā runā par Pārmaiņu programmu (*An agenda for change*) komisārs A. Piebalgs paziņoja par nozīmīgām pārmaiņām Eiropas rīcības līmenī sadarbības un attīstības jomā, taču neaizmirstot jau iepriekš pārbaudīto praksi, pieeju un principus. Jo īpaši apsveicams ir fakts, ka Komisija joprojām balstās uz *acquis*, kas veido Eiropas Konsensu attīstības jomā.

Ar Pārmaiņu programmu Komisija plāno īpaši pievērsties palīdzības kvalitātei. Turklāt Komisija uzskata, ka ir jānosaka lielāka selektivitāte attiecībā uz partnervalstu atlases posmu. Tādējādi pakāpeniski no Eiropas oficiālās attīstības palīdzības (OAP) saņēmējvalstu saraksta pazudīs vairākas jaunattīstības valstis, ņemot vērā, ka problēmas, ar ko tās saskaras, vairs nav saistītas ar bagātību ieguvī, bet drīzāk ar to sadali.

Paredzēts, ka ar Pārmaiņu programmu ES būs ne tikai galvenā, kā tas ir jau šobrīd, bet arī labākā līdzekļu devēja. Lai to sasniegtu, komisārs A. Piebalgs norāda uz trīs jomām, kurās ES jāveic uzlabojumi: pārvaldība, „ilgtspējīga un iekļaujoša ekonomiskā izaugsme” un sociālās aizsardzības sistēmu attīstīšana jaunattīstības valstīs. Visbeidzot, Komisija plāno ierosināt citiem līdzekļu devējiem veikt pastiprinātu *kopīgo plānošanu*.

Priekšlikumi

Eiropas Parlaments, pieņemot *Filip Kaczmarek* ziņojumu „*par izaugsmes ietekmi uz Eiropas Savienības attīstības politiku*”, jau ir ļoti detalizēti paudis savu viedokli attiecībā uz vairākiem ES un jaunattīstības valstu turpmākās sadarbības aspektiem.

Pašreizējā ziņojumā ir paredzēts pastiprināti debatēt par dažiem prioritārajiem aspektiem, bez kuriem ES attīstības politiku nav iespējams veiksmīgi īstenot.

1) Ticami skaitļi — precizitātes nepieciešamība

Līdzekļus, ko piešķir, lai novērstu nabadzību, ir attiecināmi uz OAP, taču līdzekļus, kas novirzīti citiem mērķiem, nevajadzētu uz to attiecināt.

Īsumā, jaunattīstības valstij piešķirto aizdevumu, kas ir neatmaksājams un ko anulē līdzekļu devēja valsts, nevajadzētu iekļaut OAP, izņemot tad, ja ir veikts *ex post* novērtējums, kurā ir apliecināts, ka attiecīgais aizdevums ir palīdzējis samazināt nabadzību. Tomēr pašreiz praksē statistika, kas saistīta ar OPA, tiek mākslīgi veidota, kā rezultātā tiek iegūts kļūdainais līdzekļu devējas valsts novērtējums attiecībā uz tās faktisko attīstības finansēšanas spēju.

2) Iekļaujošā izaugsme, jā, bet ...

Šī pati prasība būt precīziem liek risināt jautājumu par finanšu stimuliem iekļaujošās izaugsmes atbalstam. *Pārmaiņu programmā* pamatoti ir uzsvērtas ekonomiskās attīstības nozīme jaunattīstības valstīs kā iespējamam sociālās izaugsmes veicināšanas faktoram. Tomēr daži apšauba iespēju, ka līdzekļi, kas attiecīgā gadījumā paredzēti iekļaujošai izaugsmei, varētu tikt izmantoti ne tikai cīņai pret nabadzību, bet arī citiem mērķiem. Saistībā ar šo risku šķiet taisnīgi paredzēt *aizsardzības pasākumus*. Pirmkārt, jebkuru projektu, kura ietvaros tiek piešķirti ievērojami līdzekļi iekļaujošajai izaugsmei, vajadzētu novērtēt, lai iegūtu informāciju par tā faktisko ietekmi attiecībā uz nabadzības samazināšanu. Jaunattīstības valstīs visnabadzīgākie cilvēki lielākoties spēj atrast līdzekļus iztikas nodrošināšanai. Tādējādi iekļaujošajā izaugsmei nekādā gadījumā nedrīkst neņemt vērā *neformālo ekonomiku*.

3) ES — tās salīdzināmās priekšrocības

Īpaša uzmanība jāpievērš arī jaunajiem dalībniekiem, jo īpaši Ķīnai un Indijai, attiecībā uz ietekmi uz nabadzīgo iedzīvotāju stāvokli dienvidu zemēs. Tā kā ES un dalībvalstu attīstības politika jau ir tikusi pakļauta vairākām kontrolēm un novērtējumiem, visbeidzot, mēs esam gatavi labāk novērtēt salīdzināmās priekšrocības, ko sniedz dažādas partnerības, kuru gadījumā kritiski tiks izvērtēta arī jaunattīstības valstu rīcība.

4) Pārdomas par dzimstību

Vēl viens sarežģīts jautājums ir *paaugstinātais dzimstības līmenis* jaunattīstības valstīs. Vai Nigērā, kurā iedzīvotāju skaita pieaugums gadā ir 3,3 %, ir nepieciešams ļoti augsts ekonomiskās izaugsmes rādītājs, ņemot vērā, ka iekšzemes kopprodukts uz katru iedzīvotāju varēs palielināt nabadzību tikai tad, ja izaugsme būs lielāka par šo procentuālo rādītāju. Tomēr dzimstības kontrole joprojām ir jutīgs temats. Ģimenes plānošanas pasākumi, kas attiecīgā gadījumā jāievieš, ir jāīsteno kopā ar vairākiem piesardzības pasākumiem, kuri ir saskaņā ar cilvēka cieņas neaizskaramības principu un katra pilsoņa(-nes) individuālajām tiesībām. Ievērojot visus piesardzības pasākumus, kas ir svarīgi, risinot dzimstības problēmas, ir jāmeklē risinājumi sadarbībā ar dalībniekiem, kuru pieredze, zināšanas un prasmes ir pārbaudītas, kā tas ir ANO Iedzīvotāju fonda (*UNFPA*) gadījumā.

5) Attiecībā uz neatkarīgām stratēģiskām pārdomām

Visu iepriekš minēto iemeslu dēļ Eiropas Savienība kā lielākā līdzekļu devēja uzņemas ļoti īpašu atbildību starptautiskajā līdzekļu devēju sabiedrībā. Tā ir ES, kurai ar savu piemēru un pieeju vajadzētu iezīmēt sadarbību ar jaunattīstības valstīm visā starptautiskajā sabiedrībā. Paužot vēlmi būt ne tikai lielākajai, bet arī labākajai visu attīstības dalībnieku vidū, ES vajadzētu darīt visu, lai īstenotu savus mērķus. Šajā nolūkā ES vajadzētu savākt labākās prakses piemērus attiecībā uz pieeju faktiskajai situācijai, kā arī stratēģisko pārdomu spējām. Īsāk sakot, referents uzskata, ka turpmāk nedrīkst taupīt attiecībā uz tādas *neatkarīgas pārdomu vienības* izveidi, kas strādātu visu to dalībnieku labā, kuri sadarbojas izaugsmes jomā, bet — tikai un vienīgi administratīvi — būtu pakļauta Komisijai. Šīs pārdomu vienības mērķis būtu sniegt pievienoto vērtību visām attiecīgajām struktūrām, kas jau ir izveidotas ES dalībvalstīs. Konkrētāk, šādas pārdomu vienības uzdevums būtu nepārtraukti attīstīt attīstības dalībnieku analītiskās un padomdevēju spējas, lai radītu pievienoto vērtību, ko varētu sniegt labi koordinēta politika ES mērogā.

6) Institucionāla sistēma, kas jāuzlabo

Jebkuri pielāgojumi prasa laiku un rada nepieciešamību no jauna panākt politisko līdzsvaru, pie kura vēl ir daudz jāpiestrādā. Lai īstenotu tādas sadarbības priekšnoteikumus kā saskaņotības, efektivitāte un ilgtspējīgums visiem dalībniekiem, Komisijai un dalībvalstīm, ir pilnībā jāiesaistās, jāspēj pārredzēt situāciju kopumā un jāpiemēro atbilstošas darba metodes. Turklāt viena no diviem ES likumdevējiem, Eiropas Savienības Padome, kas pārstāv dalībvalstis, uzdevums ir meklēt papildināmības iespējas starp dalībvalstu un Komisijas politiku. Ņemot vērā, ka par vairāk nekā 80 % ES sniegtās OAP īstenošanu joprojām ir tieši atbildīgas tikai dalībvalstis, laba kopējo ieguldījumu, tostarp arī Komisijas ieguldījumu, koordinācija joprojām ir riskanta, ņemot vērā, ka dalībvalstu ietekme Eiropas attīstības politikā nav pietiekami liela.

2005. gadā saistībā ar Eiropas Konsensu attīstības jomā Eiropas Komisija, Parlaments un Padome bija skaidri formulējušas ES attīstības politikas pamatdokumentus. Viss, kam ir tendence attālināt Eiropas sadarbību no šā *acquis* attīstīšanas, ir ļoti piesardzīgi jāizvērtē. ES spējas veikt analīzi un sniegt priekšlikumus šajā politikas jomā pastāvīgi tiek apspiestas ar centieniem novirzīt ES attīstības pasākumus no galvenā mērķa, kas ir cīņa pret nabadzību. ES attīstības centram (Eiropas Komisija, Padome un Parlaments) ir jāspēj stāties pretī šiem centieniem, jo īpaši pēc Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) izveides.

Komisijas attīstības dienestu iekļaušana Eiropas Ārējās darbības dienestā, kas saskaņā ar *C. Ashton* teikto — joprojām ir procesā — un ko vieni uzskata par integrāciju, bet citi par

nodošanu aizbildniecībā, nav bez riska. Referents uzskata, ka ir jābūt modriem, jo arī citiem ES ārējās politikas dienestiem ir daudz vēlmju. Brīvā, tiešā un atklātā dialogā Eiropas Parlamentam cita starpā jau agrīnā posmā jāspēj atklāt jebkuru risku attiecībā uz novirzi šajā jomā. Ikgadēju sanāksmju rīkošana starp Eiropas Parlamenta Attīstības komiteju un Augsto pārstāvi ES ārpolitikas un drošības politikas jautājumos ir nepietiekama. Lai arī nav pamata apstrīdēt to EĀDD pārstāvju godprātīgumu, kuri aktīvi piedalās visās Attīstības komitejas sanāksmēs, patiesā politiskā dimensija dialogam starp minēto dienestu un Eiropas Parlamentu tiek nodrošināta vienīgi tad, ja minētajā komisijā piedalās Augstā pārstāve, kas, jāatgādina, neizmanto savas tiesības piedalīties minētajā komitejā.

Attiecībā uz Padomes sanāksmēm jānorāda, ka no Pastāvīgo pārstāvju komitejas (*COREPER*) sanāksmēm tās vēl atšķiras ar to, ka tajās piedalās trīs vai četri ministri, kuri atbildīgi par attīstību un kuri joprojām pārvar neērtības, lai apmeklētu šīs sanāksmes, kas notiek Briselē un neilgst ilgāk par trīs stundām. Vidēji vairāk nekā 20 ministru neierašanās Padomes sanāksmēs tuvina nullei politiskās apņemšanās līmeni.

Ir lieki slēpt šīs strukturālās nepilnības ES attīstības politikas lēmumu pieņemšanas procesā, bet, tieši otrādi, tās ir jārisina, lai nodrošinātu, ka Eiropai ir reaģēšanas spējas, kas atbilst tās mērķim kļūt ne tikai par lielāko, bet arī labāko līdzekļu devēju pasaulē.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	10.7.2012
Galīgais balsojums	+: 19 -: 3 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Eva Joly, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schiebler-Jastram, Michèle Striffler, Eleni Theoharous, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Eric Andrieu, Judith Sargentini
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jean-Paul Besset, Ioan Enciu